

[Rosing.]

sygehuse, boliger og andre til flytningen nødvendige arrangementer på de bedste tilflytningssteder i så stor udstrækning, at de kan modtage mange familier som tilflyttere i løbet af kort tid. I øjeblikket spredes bevillingerne så meget, at de i en overskuelig fremtid ikke kan føre til nogen løsning af de omhandlede hovedproblemer, hvis man fortsætter den hidtidige praksis. Hvis man ikke for alvor og effektivt sætter kræfter og økonomiske midler ind i disse bestræbelser, vil koncentrationstanken ikke blive realiseret i løbet af en overskuelig tid. Andre store opgaver vil jo melde sig, efterhånden som befolkningen vokser med den fart, som den sidste befolkningsprognose udviser.

Som et meget vigtigt led i fiskeriets udbygning vil jeg på det kraftigste støtte de tanker, som fra både den kgl. grønlandske handels og landsrådets side er rejst med hensyn til etablering af mere sikre og målbevidste uddannelsesmuligheder i rumsø- og bankefiskeri for de grønlandske fiskere. At kunne følge fiskens bevægelser og at kunne sejle til andre havområders fiskebanker i tilfælde af, at fiskeriet svigter i de hjemlige farvande, er en sikring for erhvervet og ikke mindst for fiskeriet ved Grønland, hvor havtemperaturen svinger fra år til år både til gunst og ugunst for fiskearterne.

Den eneste finansieringsmulighed, de frie erhverv har i Grønland i øjeblikket, er erhvervsstøttemidlerne, som for første gang siden 1953 i år er forhøjet med $\frac{1}{2}$ mill. til 2 mill. kr. Denne forhøjelse betyder en vis lettelse i den nuværende situation, og vi er taknemlige for den, men finder langtfra beløbet dækkende det øjeblikkelige behov for erhvervslånemuligheder; denne kendsgerning har jeg endnu en gang i år fået bekræftet under mine samtaler med vælgerne i den forløbne sommer, og de faldne udtalelser under den sidste landsrådssamling understregede ligeledes forholdet. Vi står på tærsklen til industrialiseringen af fiskeriet, og i relation til planerne herom er det en nødvendighed at have større pengemidler til anskaffelse af større motorbåde og kuttere, som man ved er kostbare. Men man har stadig en lang venteliste af låneansøgere, fiskere, færeholdere og andre pri-

vate erhververe. Et eksempel: en låneansøgning om anskaffelse af en kutter fra 1958 med det lovhjemlede eget indskud kan først ventes bevilget i 1963. Lånemidlernes utilstrækkelighed er således en hæmsko for udbygning af de grønlandske fiskerflåder og i det hele taget for udfoldelse af privat initiativ i Grønland, hvorfor det er ønskeligt, at erhvervsstøttemidlerne — så længe der ikke findes andre finansieringsmuligheder i Grønland — forhøjes yderligere i det kommende finansår.

Vi deler fuldstændig regeringens opfattelse vedrørende indførelse af rent 12 sømils fiskeriterritorium ved Grønland og håber, at regeringen vil benytte enhver gunstig lejlighed til gennemførelsen af dette.

Lad mig så afslutte mine bemærkninger med nogle rent kulturelle ønsker. Jeg har før i denne tale berørt, hvor stort behov vi har for uddannelse og dygtiggørelse af vor hurtigt svulmende ungdom. Til trods for en rosværdig indsats i det kulturelle arbejde på alle større pladser, til trods for et aktivt foreningsliv er lokalemangelen en stor hæmsko i det kulturelle arbejde og navnlig i spørgsmålet om, hvordan man bedst kan optage ungdommens ledige timer til sunde beskæftigelser.

For at gribe hårdt om nælden og for også at omtale et problem, som jeg finder brændende i ungdomsarbejdet, kan jeg fortælle, at der er nu ansat en læge under landslægeembedet, som specielt tager sig af problemet bekæmpelsen af kønssygdomme. Det er et udmærket arrangement, men det er slet ikke nok at konstatere en sygdoms hyppighed og alle andre statistiske tal i forbindelse med sygdommen, hvis man samtidig ikke sætter noget positivt ind i bekæmpelsen. Det, der nemlig skal til, er, at man sørger for, at ungdommens ledige aftentimer optages af noget nyttigt og sundt. Her tænker jeg på gode rummelige og velindrettede fritidshjem i byerne, hvor forsamlingshusene er for små i forhold til den hurtige stigning navnlig på sådanne steder, med velmonterede hobbyrum både til den kvindelige og mandlige ungdom. Dette arbejde er henlagt til kommunerne her i landet, men alle uddannelsesformer og skolevæsenet i Grønland henhører under staten. Kunne staten ikke bekoste opfø-